

Kwartaalmonitor Transport en logistiek

4e kwartaal 2017

Transportsector houdt omzetgroei vast

- Totaal transportsector: Omzetgroei breed gedragen
- Vervoer over land: Hogere verkoopprijzen verwacht
- Vervoer over water: Zeevaart zorgt voor omzettoename
- Vervoer door de lucht: Vier kwartalen omzetstijging
- Dienstverlening voor het vervoer: Opslagbedrijven sterkste omzetstijging in de transportsector
- Post- en koeriersdiensten: Vierenhalf jaar meer omzet
- Economisch beeld: Meer investeringen

De omzet van de transportsector is in het vierde kwartaal van 2017 met 4,4 procent toegenomen ten opzichte van dezelfde periode een jaar geleden. Daarmee ligt de index van de transportomzet op het hoogste niveau ooit. Het vertrouwen van de transporteurs is positief en sterker dan in voorgaande kwartalen. De verbetering van de economie is ook terug te zien aan het niveau van de uitgesproken faillissementen. Dat was in het vierde kwartaal het laagste sinds 2010.

Kengetallen transport

	2016		2017			
	III	IV	I	II	III	IV
% mutatie t.o.v. een jaar eerder						
omzet	-1,7	0,2	5,3	4,7	4,8	4,4
faillissementen	47	71	54	55	39	48
bbp	2,4	2,4	3,2	3,3	3,0	2,9
consumptie huishoudens	1,7	2,3	1,7	2,4	2,4	0,9
export Nederlands product	4,3	4,5	6,4	4,8	6,3	6,3
wederuitvoer	5,7	6,9	7,4	5,6	7,3	6,0

Bron: CBS

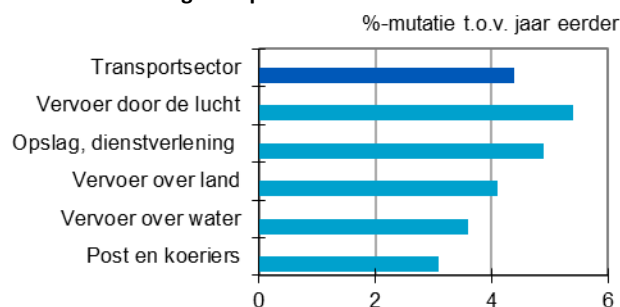
Totaal transportsector

Omzet groeit door

De omzet steeg met 4,4 procent ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Voor heel 2017 komt de omzettoename uit op een kleine 5 procent. Dit is de sterkste toename op jaarbasis sinds 2008, het jaar waarin de economische crisis begon.

Alle branches kenden een omzettoename. De luchtvaart liet in het vierde kwartaal de grootste omzetstijging zien. Een kwartaal eerder was in deze branche de omzetstijging het kleinst. Ook de overige vervoerbranches deden het goed en de omzetstijging van vorig kwartaal zette dit kwartaal door.

Omzetontwikkeling transport

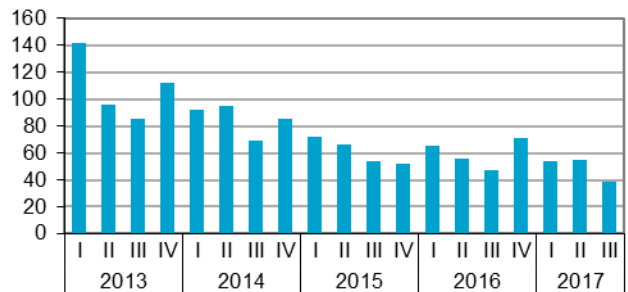
Bron: CBS

Statline: [omzet transport](#)

Aantal faillissementen blijft dalen

Er werden 48 faillissementen uitgesproken, iets meer dan in het derde kwartaal, maar minder dan in alle laatste kwartalen sinds 2010. De meeste gedwongen bedrijfssluitingen (22) waren er bij de grootste branche in de transportsector, het goederenwegvervoer. Er zijn meer dan 10 duizend bedrijven actief in deze branche, bijna een kwart van het totaal in de transportsector.

Aantal faillissementen vervoer en opslag

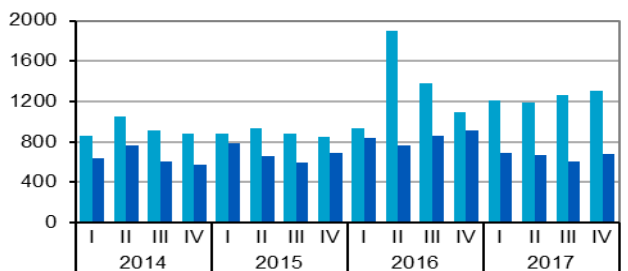
Bron: CBS

Statline: [uitgesproken faillissementen](#)

Meer starters, minder stoppers

In de transportsector werden 1 310 nieuwe bedrijven opgericht, 20 procent meer dan in het laatste kwartaal van 2016. Daartegenover stond de opheffing van 680 transportbedrijven. Dit betrof vooral lokale postbedrijven en koeriers. Dat is een daling van bijna 27 procent ten opzichte van het aantal opheffingen in hetzelfde kwartaal van 2016. Nederland telde eind 2017 in totaal 41 390 transportbedrijven. Het aantal bedrijven dat actief is in de transport en logistiek ligt daarmee 6 procent hoger dan een jaar eerder.

Oprichtingen en opheffingen transportsector

Bron: CBS

Statline: [bedrijven oprichtingen](#)

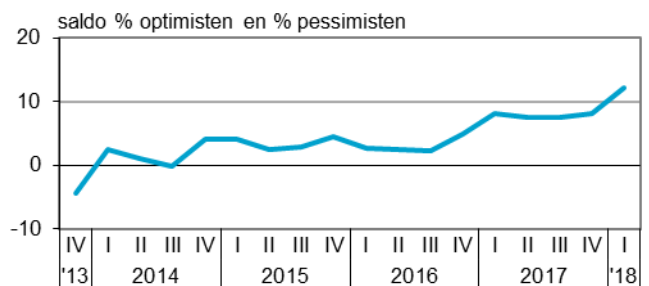
Statline: [bedrijven opheffingen](#)

Vertrouwen op hoogste stand ooit

Het ondernemersvertrouwen in de transportsector bereikte in het eerste kwartaal van 2018 het hoogste niveau sinds de start van deze meting, eind 2008. De stemmingsindicator verbeterde ten opzichte van het vorige kwartaal met 4 punten en kwam uit op 12,1. Sinds eind 2014 is het ondernemersvertrouwen in de transportsector elk kwartaal positief.

Het ondernemersvertrouwen is samengesteld uit drie deelindicatoren: de ontwikkelingen van de omzet, het economisch klimaat in het vorige kwartaal en de omzetverwachting voor het lopende kwartaal. Ondernemers zijn positiever dan drie maanden geleden over de ontwikkeling van de omzet en van het economisch klimaat in het afgelopen kwartaal. Zij zijn echter minder positief over de verwachte omzet in het komende kwartaal.

Ondernemersvertrouwen transport (seizoengecorrigeerd)

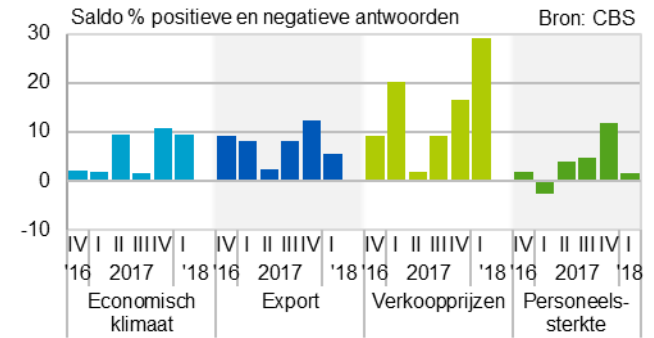
Bron: CBS

Statline: [ondernemersvertrouwen](#)

Veel ondernemers verwachten prijsstijgingen

Per saldo verwacht 29 procent van de ondernemers een stijging van de tarieven in het eerste kwartaal van 2018. Daarmee is het aantal ondernemers dat prijsstijgingen voorziet sterk gestegen, zowel ten opzichte van het afgelopen kwartaal als in vergelijking met het eerste kwartaal van 2017. Per saldo verwacht 5 procent van de ondernemers een toename van de export. Met een saldo van 9 is het aantal ondernemers dat een verbetering van het economisch klimaat voorziet, groter dan het aantal dat een verslechtering verwacht. Daarmee zijn ondernemers positiever in hun verwachtingen voor het economisch klimaat dan in hetzelfde kwartaal van 2017. Per saldo verwacht 2 procent van de transporteurs een toename van de personeelssterkte. Daarover zijn de ondernemers minder positief dan drie maanden geleden.

Verwachtingen transportsector

Statline: [conjunctuurenquête Nederland](#)

Vervoer over land

Omzetgroei houdt aan

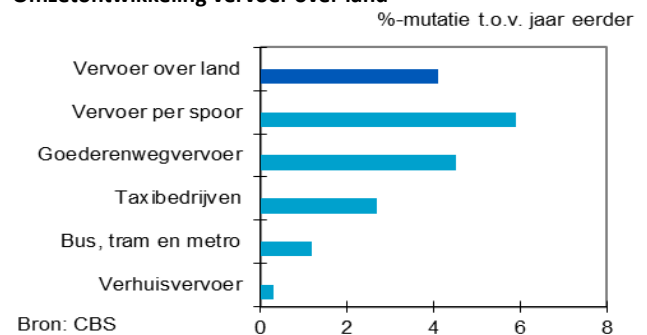
In het vierde kwartaal groeide de omzet bij het vervoer over land met 4,1 procent ten opzichte van dezelfde periode een jaar geleden. Sinds eind 2013 nam de omzet ieder kwartaal toe.

De grootste omzetstijging was bij het vervoer per spoor, dit was zowel bij het personenvervoer als bij het vrachtvervoer te zien.

De grootste branche in de transportsector, het goederenwegvervoer met ruim 10 duizend bedrijven, heeft de omzet al 17 kwartalen op rij zien toenemen. In het afgelopen kwartaal nam de omzet met 4,5 procent toe.

De verhuizers behielden met nog geen half procent de kleinste omzetgroei.

Omzetontwikkeling vervoer over land

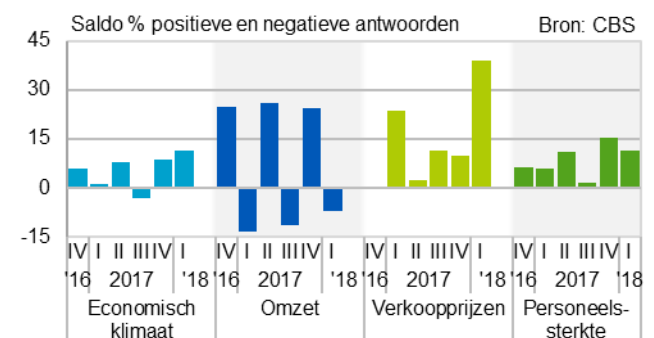

Statline: [omzet transport](#)

Stijging verkoopprijzen verwacht

Per saldo verwacht 7 procent van de ondernemers een afname van de omzet in het eerste kwartaal van 2018. In het voorgaande kwartaal verwachtten veel ondernemers juist een toename van de omzet. Het is niet ongebruikelijk dat de omzet in het eerste kwartaal lager uitvalt dan in het vierde kwartaal. Over het economisch klimaat zijn ondernemers per saldo positiever dan in dezelfde periode van 2017. Zo ook over de werkgelegenheid; per saldo verwacht 11 procent het personeelsbestand uit te breiden. Van de ondernemers verwacht 39 procent prijsstijgingen door te voeren, veel meer dan in het afgelopen kwartaal en hetzelfde kwartaal vorig jaar.

Verwachtingen ondernemers vervoer over land

Statline: [conjunctuurenquête Nederland](#)

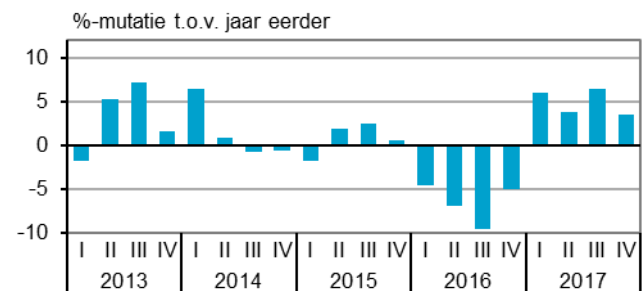
Vervoer over water

Zeevaart vier kwartalen omzetstijging

De omzet in het vervoer over water lag 3,6 procent hoger dan in het laatste kwartaal van 2016. Daarmee is de omzetontwikkeling alle kwartalen van 2017 positief geweest. Het jaar ervoor was dit juist het tegenovergestelde.

De omzetstijging in het vierde kwartaal was toe te schrijven aan de zeevaart. Tegenover een omzettoename van bijna 7 procent ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder stond een omzetsdaling van 4 procent van de binnenvaart. De voorgaande drie kwartalen was de omzetontwikkeling in de binnenvaart nog positief. Ondanks de stijging van de afgelopen kwartalen ligt de index van de omzet nog onder die van 2008. Daarin speelt mee dat sindsdien het gemiddelde laadvermogen en het aandeel van Nederlandse zeeschepen in de mondiale vloot is afgenomen. Er is per saldo dus minder capaciteit voor goederen dan in 2008.

Omzetontwikkeling vervoer over water

Bron: CBS

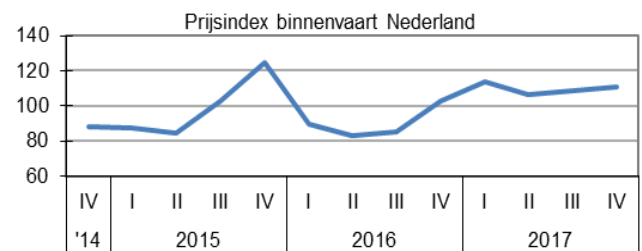
[Statline: omzet transport](#)

Hogere tarieven binnenvaart in 2017

De tarieven van het goederenvervoer met binnenvaartschepen lagen in het vierde kwartaal ruim 7 procent hoger dan een jaar eerder. De ontwikkeling van de tarieven was in 2017 minder grillig dan in het voorgaande jaar. Eind 2016 zorgde een lage waterstand nog voor een sterke stijging van de tarieven.

Het gemiddelde tarief in 2017 lag bijna 22 procent hoger dan in 2016. Een toename van de vraag en toenemende kosten zijn mogelijke verklaringen voor deze stijging.

Prijsindex binnenvaart

Bron: CBS

— Binnenvaart totaal

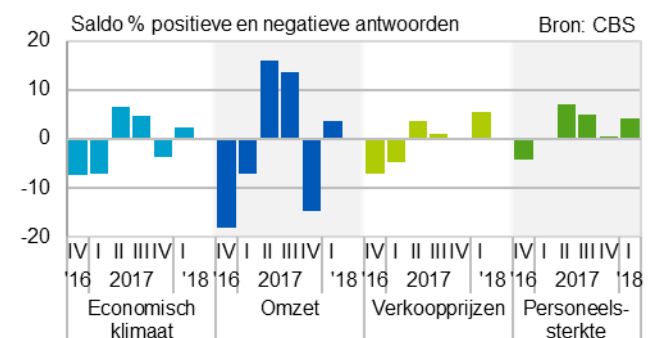
2015=100

[Maatwerktabel: prijsontwikkelingen binnenvaart](#)

Verwachtingen eerste kwartaal positief

Per saldo verwacht 2 procent van de varende vervoerders een verbetering van het economisch klimaat in het eerste kwartaal van 2018. Met een saldo van 4 procent verwachten zij ook een toename van de omzet in het eerste kwartaal. Hier is sprake van een seizoeneffect. Het eerste kwartaal van het jaar is voor varende vervoerders over het algemeen beter dan de drie voorgaande. Het aantal ondernemers dat zijn prijzen verwacht te verhogen is 5 procentpunt groter dan het aantal dat prijsdalingen voorziet. Per saldo verwacht 4 procent van de ondernemers een groei van het personeelsbestand.

Verwachtingen vervoerders over water

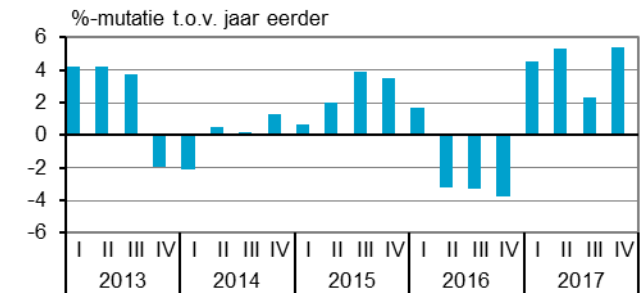
[Statline: conjunctuurenquête Nederland](#)

Vervoer door de lucht

Omzet stijgt door

De omzet in het vervoer door de lucht lag 5,4 procent hoger dan in het vierde kwartaal van 2016. De omzet groeide de afgelopen vier kwartalen, waardoor de index van de omzet in de luchtvaart op het hoogste niveau ooit ligt. De omzet steeg zowel in het passagiersvervoer als in het vrachtvervoer. Over het gehele jaar nam de omzet toe, terwijl er in 2016 de omzet juist daalde.

Omzetontwikkeling luchtvaart

Bron: CBS

Statline: [omzet transport](#)

Dienstverlening voor het vervoer

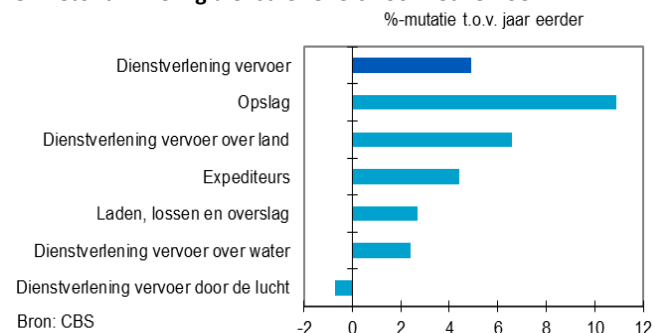
Grootste omzettoename bij de opslagbedrijven

De omzet van de dienstverleners voor het vervoer steeg met 4,9 procent ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder. De opslagbedrijven behaalden dit kwartaal met bijna 11 procent de sterkste omzetcroei.

De dienstverlening voor de luchtvaart liet als enige dienstverlener een daling van de omzet zien. De luchthavens verwerkten meer passagiers en vluchten, maar de tarieven drukten hier de omzet. Bij de expediteurs, de op een na grootste branche in de transportsector, nam de omzet met 4,4 procent toe.

De laad-, los- en overslagbedrijven hebben, na een aarzelende omzetcroei vorig kwartaal, de omzet met 2,7 procent zien toenemen. In 2016 en het eerste kwartaal van 2017 waren de omzetontwikkelingen nog negatief.

Omzetontwikkeling dienstverleners voor het vervoer

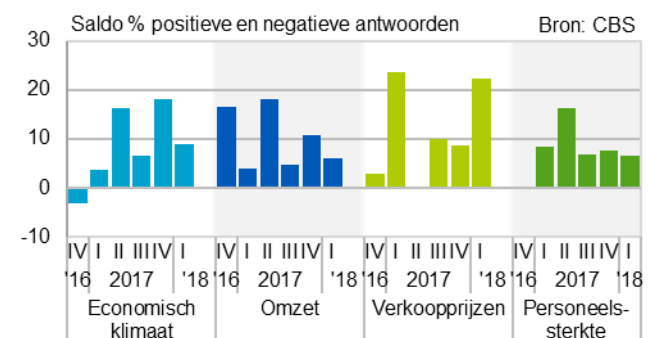
Bron: CBS

Statline: [omzet transport](#)

Ondernemers positief gestemd

De verwachtingen voor het economisch klimaat zijn met een saldo van 9 procent minder positief dan drie maanden geleden, maar vergelijkbaar met hetzelfde kwartaal vorig jaar. De verwachtingen voor de omzet zijn positief. Per saldo verwacht 6 procent van de ondernemers een verbetering. Een even hoog percentage verwacht per saldo dat de personeelssterkte wordt uitgebreid. In het eerste kwartaal verwacht per saldo 22 procent van de ondernemers prijsstijgingen door te voeren. Daarmee is het aantal ondernemers dat prijsstijgingen voorziet fors groter dan in het voorgaande kwartaal en vergelijkbaar met hetzelfde kwartaal van 2017.

Verwachtingen dienstverleners transport

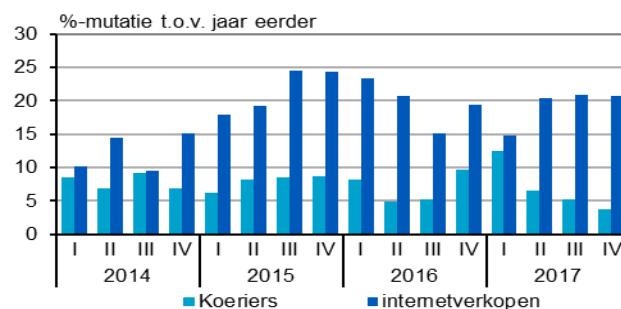
Statline: [conjunctuurenquête Nederland](#)

Post- en koeriersdiensten

Vierenhalf jaar omzetgroei

De post- en koeriersdiensten zetten 3,1 procent meer om in vergelijking met dezelfde periode een jaar eerder. De omzet groeit al 18 kwartalen op rij. De teruglopende brievenpost drukt de omzet wel, terwijl de koeriersdiensten voor de aanhoudende omzetgroei zorgen. Doordat meer online werd verkocht, hadden de koeriers meer werk. De afgelopen drie kwartalen groeide de omzet van internetverkoop met meer dan 20 procent. Veel van de bestelde goederen worden door de koeriers bij de klanten bezorgd.

Omzetontwikkeling koeriersbedrijven en internetverkoop

Bron: CBS

[Statline: omzet transport](#) [Statline: internetverkoop](#)

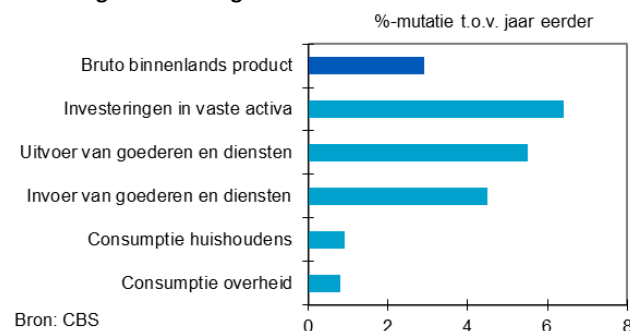
Economisch beeld

Meer uit- en invoer goederen en diensten

De economie in Nederland lag 2,9 procent hoger dan in het vierde kwartaal een jaar eerder. De investeringen in vaste activa hebben hieraan bijgedragen en dan vooral de investeringen in woningen. Ook in ICT-apparatuur is het afgelopen kwartaal fors meer geïnvesteerd. Naast de investeringen zijn ook de uit- en invoer van goederen en diensten toegenomen. Dit had een positief effect op de groei van de transportsector.

De consumptie van de huishoudens en de overheid was positief, maar bleef wat achter bij de rest.

Bestedingen naar categorie vierde kwartaal 2017

Bron: CBS

[Statline: bbp en bestedingen](#)

Opmerkingen betreffende deze publicatie

- Deze publicatie is samengesteld op basis van cijfers zoals deze op 6 maart 2018 beschikbaar waren. Mogelijk zijn er op het moment van lezen actuelere cijfers, deze kunt u vinden via de links onder de grafieken.
- De cijfers zijn doorgaans niet seizoengecorrigeerd. Indien dit wel het geval is staat dit aangegeven in de tekst/grafiek.

Colofon

Tekst sector bedrijvenstatistieken Den Haag (EBD)

Datum 7 maart 2018

Meer informatie

CBS Infoservice: [Infoservice](#)
Persdienst: persdienst@cbs.nl
Telefonisch: 070 3374444

Staat van het MKB

Op zoek naar cijfers over midden- en kleinbedrijf? Behoeftes aan uitsplitsingen naar bedrijfsleeftijd, mate van groei, bedrijfsgrootte of bedrijfstak binnen het MKB? Bezoek dan <https://www.staatvanhetmkb.nl/en> volg [@staatvanhetmkb.nl](#) op Twitter